



Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WPN.055.1.2026.BPT
Warszawa, 23 lutego 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 14630

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Poseł na Sejm RP Pani Izabeli Bodnar w sprawie realizacji przepisów określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, przepisów Kodeksu Pracy i polityki antymobbingowej przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu.

Szanowna Pani Poseł,

w odpowiedzi na pytania dotyczące Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, dalej: „UPWR”, w kontekście realizacji przez UPWR przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), dalej: „ustawa PSWN”, przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, z późn. zm.), dalej: „KP” i polityki antymobbingowej, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

- 1) Jakie wymagania należy spełnić, aby otrzymać funkcję kierowniczą na UPWR (np. jako kierownik Katedry lub Instytutu)?**
- 2) Jakie są kryteria wyboru kierowników katedr lub innych jednostek organizacyjnych na uczelni? Czy jednym z kryteriów jest posiadanie przez naukowca wybitnych osiągnięć naukowych? Jeżeli tak – w jaki sposób UPWR definiuje wybitne osiągnięcia naukowe (oraz wybitnego naukowca)?**

Kwestie związane z powoływaniem i odwoływaniem osób do pełnienia funkcji kierowniczych leżą w gestii uczelni. W myśl art. 23 ust. 2 pkt 6 ustawy PSWN powoływanie osób do pełnienia funkcji kierowniczych w uczelni i ich odwoływanie należy do zadań rektora. Osobą powołaną do pełnienia funkcji kierowniczej w uczelni – zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy PSWN – może być osoba, która spełnia wymagania określone w art. 20 ust. 1 pkt 1-5 ustawy PSWN¹. Powyższe oznacza, że w świetle przepisów ustawy PSWN rektor, który w świetle art. 23 ust. 2 pkt 2 i 5 ustawy PSWN zarządza uczelnią i prowadzi politykę kadrową uczelni, ma kompetencję do samodzielnego decydowania o wyborze osoby na daną

¹ Tj. ma pełną zdolność do czynności prawnych, korzysta z pełni praw publicznych, nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, nie była karana karą dyscyplinarną, w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2025 r. poz. 1519), nie pełniła w nich służby ani nie współpracowała z tymi organami.

funkcję kierowniczą, jak również do jej odwołania w sposób określony w statucie. Rektor może też zasięgać opinii innego organu lub podmiotu w uczelni w sprawie powołania lub odwołania danej osoby. Jakkolwiek możliwe jest zasięgnięcie dodatkowych opinii o kandydacie na funkcję, jednak rektor nie może być nią związany. Pewien wyjątek stanowi tu powołanie osoby do pełnienia funkcji kierowniczej, do której zakresu obowiązków należą sprawy studenckie lub sprawy doktorantów, gdyż zgodnie z przepisami ustawy PSWN w takim przypadku wymagane jest uzgodnienie odpowiednio z samorządem studenckim lub samorządem doktorantów. Jednakże niezajęcie stanowiska przez samorząd w terminie wskazanym w statucie uważa się za wyrażenie zgody.

Stosownie do art. 34 ust. 1 pkt 6 i 7 to statut określa funkcje kierownicze w uczelni oraz zasady powoływania i odwoływania osób do pełnienia tych funkcji. Statut UPWR² stanowiący załącznik do uchwały Senatu nr 42/2023 z dnia 29 września 2023 r. w § 39 definiuje funkcje kierownicze w UPWR - są to: prorektor, kanclerz, kwestor, dziekan oraz dyrektor szkoły doktorskiej. Natomiast kierownik katedry nie jest w UPWR funkcją kierowniczą, lecz stanowiskiem, na którym mogą być zatrudniani pracownicy spełniający warunki określone w przepisach wewnętrznych uczelni. Ustawa PSWN nie określa ani stanowiska kierownika katedry, ani wymogów na takie stanowisko; uprawnienie do samodzielnego kształtowania kryteriów wyboru przysługuje wyłącznie uczelni. Należy też wyjaśnić, że zdefiniowanie pojęcia „osiągnięć naukowych” na potrzeby danego stanowiska leży w sferze wyłącznej kompetencji uczelni. Jako podmiot ustanawiający dane wymaganie, uczelnia jest jedynym podmiotem właściwym do dokonania oceny merytorycznej jego spełnienia. Przedmiotowa kwestia pozostaje tym samym poza właściwością rzeczową Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

- 3) Ile Katedr naukowych funkcjonuje na UPWR?**
- 4) Czy na UPWR obowiązują normy kadrowe? Jeżeli tak, to jakie i na jakiej podstawie oraz czy wszystkie Katedry spełniają te normy?**
- 5) Czy istnieje na UPWR Statut lub Regulamin dla danej Katedry naukowej?**
- 6) Jaka jest procedura likwidacji Katedry naukowej na UPWR – kto podejmuje decyzje, jakie są przesłanki do likwidacji?**
- 7) W jaki sposób odbywa się likwidacja Katedry? Czy kierownik Katedry naukowej bierze udział w tym procesie oraz czy jest z wyprzedzeniem informowany o takim zamiarze uczelni?**
- 8) Czy w okresie ostatnich 5 lat doszło do likwidacji Katedry naukowej? Jeżeli tak, to proszę o ich wymienienie i wskazanie podstaw prawnych i faktycznych dokonanej likwidacji.**

Należy zaznaczyć, że w myśl przepisów ustawy PSWN uczelnia funkcjonuje jako samodzielna i niezależna organizacyjnie jednostka systemu szkolnictwa wyższego i nauki, która na zasadach określonych w ustawie ma zagwarantowaną autonomię we wszystkich obszarach swojej działalności. Ustawowa autonomia uczelni oznacza m. in. jej wyłączną kompetencję w zakresie samodzielnego kształtowania wewnętrznej struktury organizacyjnej. Oznacza to swobodę w kreowaniu struktury dopasowanej do jej specyficznych potrzeb i strategii rozwoju. Typy jednostek organizacyjnych uczelni, zasady ich działania i podział zadań reguluje co do zasady statut i regulamin organizacyjny uczelni. Do zadań rektora należy nadawanie regulaminu organizacyjnego, który określa strukturę organizacyjną uczelni oraz podział zadań w ramach tej struktury, organizację oraz zasady działania administracji uczelni (art. 23 ust. 3 ustawy PSWN). Natomiast zgodnie z art. 34 ust. 1 i 5 statut określa zasady

² Obwieszczenie nr 17/2025 Rektora z dnia 26 listopada 2025 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

organizacji i funkcjonowania uczelni, w tym typy jednostek organizacyjnych uczelni, którymi mogą być w szczególności wydziały, instytuty, katedry, zakłady, centra i kolegia. W statucie UPWR uregulowano zasady tworzenia jednostek organizacyjnych uczelni, w tym katedr, które są tworzone, przekształcane i likwidowane przez rektora z inicjatywy własnej lub na wniosek dziekana wydziału (§ 34 ust. 5), a w Regulaminie organizacyjnym UPWR określono szczegółowy podział zadań między jednostkami organizacyjnymi i zasady ich działania. Ustawa PSWN nie nakłada na organy uczelni obowiązku wydania odrębnego regulaminu dla poszczególnych katedr. Ww. regulacje statutowe są zgodne z zasadą autonomii uczelni w zakresie samodzielnego decydowania o rozwiązaniach przyjmowanych w różnych sferach jej działania w zakresie wynikającym z ustawy, w tym przypadku kształtowania struktury organizacyjnej. W kompetencji rektora jako organu zarządzającego uczelnią pozostaje podjęcie, w oparciu o obowiązujące przepisy, rozstrzygnięć związanych z utworzeniem katedry lub likwidacją katedry. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż nie jest wymagana zgoda ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w tym zakresie. Zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy PSWN organy władzy publicznej mogą podejmować rozstrzygnięcia dotyczące uczelni tylko w przypadkach przewidzianych w ustawach.

W związku z powyższym informuję, iż Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie gromadzi informacji o wewnętrznych jednostkach organizacyjnych uczelni, w tym informacji o ich liczbie, tworzeniu, przekształcaniu i likwidacji. Dane dotyczące struktury organizacyjnej poszczególnych uczelni nie są przekazywane do ministerstwa, bowiem uczelnie nie są ustawowo zobligowane do przedkładania danych o swojej strukturze wewnętrznej organowi nadzorcemu. W kompetencji władz UPWR pozostaje zatem wyjaśnianie spraw dotyczących organizacji jednostek wewnętrznych Uczelni, w tym katedr.

9) Czy na UPWR obowiązują procedury antymobbingowe – jeżeli tak, to jakie i jaka jest ich postawa prawna?

Zgodnie z art. 94³ § 1 KP pracodawca jest obowiązany przeciwdziałać mobbingowi. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego corocznie zwraca się do rektorów nadzorowanych przez niego uczelni publicznych o przesłanie aktualnych informacji na temat funkcjonujących w uczelniach procedur antymobbingowych i antydyskryminacyjnych. Z informacji tych wynika, iż Rektor UPWR zarządzeniem nr 46/2022 wprowadził *Politykę przeciwdziałania zjawiskom niepożądanym – mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu w UPWR*³ (dalej: „Zarządzenie nr 46/2022”). Wykonanie tego zarządzenia powierzone zostało Rzecznikowi ds. przeciwdziałania nieprawidłowościom oraz wdrażania działań naprawczych. Ponadto w ostatnim roku sprawozdawczym Uczelnia wypracowała Standard Antydyskryminacyjny, przeprowadzono szkolenie z zakresu równości, szkolenie z zakresu antymobbingu oraz wprowadzono Plan Równości Płci na lata 2025-2027.

10) Czy UPWR przewiduje pomoc prawną dla kierowników projektów realizowanych na rzecz uczelni, a także dla swoich pracowników w związku z realizacją projektów badawczych na rzecz uczelni?

Zarządcza rola Rektora przejawia się w tworzeniu pracownikom uczelni warunków do efektywnej pracy naukowej. Do kompetencji Rektora należy kształtowanie mechanizmów wspierających kadrę naukową zarządzającą projektami uczelnianymi w aspektach prawnych związanych z obsługą tych projektów. Kwestia ta wykracza poza zakres ustawowego nadzoru Ministra nad działalnością uczelni, wpisując się w chronioną prawem sferę samodzielności organizacyjnej uczelni.

³ Zmienione zarządzeniem nr 91/2024 Rektora UPWR z dnia 6 sierpnia 2024 r.

11) Czy pracownicy UPWR mają zapewniony dostęp do opieki psychologicznej, np. w ramach procedury antymobbingowej?

Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 5 ustawy PSWN rektor wykonujący czynności z zakresu prawa pracy zarządza polityką kadrową, w tym dba o dobrostan pracowników. Realizacja ustawowego obowiązku zapewnienia bezpiecznych warunków pracy obejmuje w tym ujęciu także dbałość o sferę psychospołeczną, przejawiającą się w oferowaniu wsparcia psychologicznego oraz wdrażaniu mechanizmów przeciwdziałających mobbingowi i wypaleniu zawodowemu.

Jak wskazano powyżej, w UPWR obowiązuje zarządzenie nr 46/2022 w sprawie wprowadzenia *Polityki przeciwdziałania zjawiskom niepożądanym – mobbingowi, dyskryminacji i molestowaniu seksualnemu w UPWR*, z którego nie wynika wprost, iż pracownicy uczelni mają zapewniony dostęp do opieki psychologicznej w ramach procedury antymobbingowej. Należy jednak zaznaczyć, iż w uczelni funkcjonuje Biuro Równości i Wsparcia. Zgodnie z § 72 regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 142/2025 Rektora z dnia 1 października 2025 roku, Biuro Równości i Wsparcia prowadzi poradnictwo, w tym psychologiczne, dla studentów, doktorantów i pracowników, a w szczególności dla osób doświadczających kryzysu, trudności emocjonalnych, trudności w relacjach interpersonalnych, mających problem z akceptacją siebie lub integracją w nowym środowisku, doświadczających spadku motywacji i trudności w nauce oraz doświadczających dyskryminacji, mobbingu lub nierównego traktowania na terenie uczelni. Z powyższego wynika, że w ramach obowiązujących procedur antymobbingowych, uczelnia gwarantuje zarówno pracownikom, jak i społeczności studenckiej profesjonalne wsparcie psychologiczne jako element ochrony przed skutkami zjawisk niepożądanych.

12) Jaka jest procedura w przypadku naruszenia przepisów BHP przez UPWR? Kto na uczelni odpowiada za realizację zasad bezpieczeństwa i higieny pracy?

Stosownie do art. 51 ust. 1 ustawy PSWN zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia w uczelni, w szczególności przez udostępnienie odpowiedniej infrastruktury oraz prowadzenie szkoleń, należy do zadań rektora. W strukturze uczelni publicznej rektor pełni rolę pracodawcy, na którym - również w myśl art. 207 KP - spoczywa bezwzględna odpowiedzialność za bezpieczeństwo i higienę pracy, co realizuje on poprzez właściwą organizację zadań oraz nadzór nad respektowaniem norm BHP. W rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia (Dz. U. poz. 2090), wydanym na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy PSWN w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określono sposób zapewnienia w uczelni ww. warunków, mając na uwadze specyfikę działalności uczelni oraz standardy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Wskazano m. in., iż rektor w ramach zapewniania w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia określa m.in. główne kierunki działań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i kształcenia w uczelni, sposób udostępniania i korzystania z infrastruktury uczelni, w tym wyposażenia technicznego. Ponadto ogólne zasady związane z zapewnianiem bezpieczeństwa i higieny pracy reguluje także rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. 2003 r. nr 169, poz. 1650, z późn. zm.). Rektor, realizując ww. obowiązek wynikający z ustawy, może wydawać akty wewnętrzne określające szczegółowe zasady postępowania w ww. zakresie.

13) Czy na uczelni obowiązuje procedura dotycząca dodatków funkcyjnych? Na jakiej podstawie są one przyznawane i odbierane? Czy jest to decyzja uznaniowa - jeżeli tak, to kto ją podejmuje?

Zgodnie z art. 136 ust. 2 pkt 1 ustawy PSWN pracownik uczelni publicznej może otrzymywać dodatek funkcyjny. Art. 138 ust. 2 tejże ustawy określa szczegółowe warunki przyznawania dodatku funkcyjnego. Wskazuje on, iż dodatek funkcyjny przysługuje z tytułu kierowania zespołem, w skład którego wchodzi nie mniej niż 5 osób, w tym osoba kierująca. Wysokość dodatku funkcyjnego nie może przekroczyć 67% wynagrodzenia profesora i jest uzależniona od liczby członków zespołu oraz stopnia złożoności zadań. Wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny rektora uczelni publicznej określa art. 140. Wysokość dodatku funkcyjnego rektora uczelni publicznej nie może przekroczyć 100% wynagrodzenia profesora. Wskazać należy, iż § 8 Regulaminu wynagradzania pracowników UPWR⁴ szczegółowo określa tryb i wysokość przyznawania dodatku funkcyjnego pracownikom uczelni.

14) Jaka jednostka na UPWR sprawuje nadzór nad dokumentacją kadrową pracowników? Czy zdarzyły się przypadki nieudzielania pracownikowi naukowemu urlopów wypoczynkowych?

Zgodnie z § 51 Regulaminu organizacyjnego UPWR Dział Kadr i Płac zapewnia kompleksową obsługę płacową i dokumentową wszystkich grup pracowniczych uczelni.

Realizacja uprawnień nauczycieli akademickiego do urlopu wypoczynkowego odbywa się na zasadach określonych w art. 128 ustawy PSWN, a w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie – zgodnie z przepisami działu 7, rozdziału I KP. Szczegółowe zasady i tryb udzielania urlopu wypoczynkowego określa regulamin pracy. Udzielanie urlopu wypoczynkowego pracownikom uczelni należy do zagadnień z zakresu indywidualnych spraw ze stosunku pracy i nie jest objęte obowiązkiem informowania ministra sprawującego nadzór nad uczelnią o podjętych w tym obszarze decyzjach.

15) Czy kierownik projektu naukowego mimo udzielonego mu urlopu ma obowiązek realizować projekt lub inne czynności z nim związane?

Na podstawie art. 152 § 1 KP pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego. W trakcie urlopu pracownik nie świadczy pracy u pracodawcy, który udzielił mu urlopu. W szczególnych przypadkach, o czym mowa w art. 167 § 1 KP pracodawca może odwołać pracownika z urlopu wówczas, gdy jego obecności w zakładzie wymagają okoliczności nieprzewidziane w chwili rozpoczęcia urlopu.

16) Jaka jest procedura prowadzenia kontroli projektów badawczych na UPWR? Kto ma prawo do uzyskania informacji w toku kontroli i jaka jest rola kierownika projektu w ewentualnym postępowaniu kontrolnym?

Uczelnia, jako jednostka sektora finansów publicznych, podlega zewnętrznej kontroli dyscypliny budżetowej. Jej decyzje w zakresie wykorzystania środków publicznych mogą być skontrolowane przez właściwe organy nadzoru oraz kontroli. Na podstawie art. 427 ust. 1 ustawy PSWN Minister może dokonywać kontroli działalności uczelni w zakresie zgodności działania z przepisami prawa oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych. Kontrole prowadzone są w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224, z późn. zm.) dalej „ustawa o kontroli”. W zakresie realizowanych na uczelni projektów badawczych kontrolę w zakresie prawidłowości realizacji projektu i prawidłowości wydatkowania otrzymanych środków finansowych mogą przeprowadzać właściwe jednostki udzielające finansowania jak

⁴ <https://bip.upwr.edu.pl/akty-prawne/zarzadzenia/zarzadzenia-rektora/2025-rok/zarzadzenie-nr-1972025-rektora-uniwerytetu-przyrodniczego-we-wroclawiu-z-dnia-16-grudnia-2025-roku-197.html>

np. Narodowe Centrum Nauki (NCN) czy Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), ale również Minister na podstawie umów o realizację projektów badawczych zawartych pomiędzy MNiSW a uczelnią (stroną umowy jest uczelnia, nie kierownik projektu) w ramach programów i przedsięwzięć, o których mowa w art. 376 ustawy PSWN.

17) Na jakim organie lub jednostce UPWR ciąży obowiązek przygotowania dokumentacji projektowej i księgowej w przypadku kontroli projektu badawczego?

Kwestie udostępniania dokumentacji w trakcie kontroli oraz udzielenia wyjaśnień niezbędnych do przeprowadzenia kontroli reguluje ww. ustawa o kontroli. Regulacje te mają zastosowanie w przypadku kontroli w trybie tej ustawy projektu badawczego realizowanego przez uczelnię. Uczelnia może również określać zasady udostępniania dokumentacji projektowej i księgowej w wewnętrznych procedurach i regulacjach na uczelni, w tym w polityce rachunkowości.

18) Czy były przypadki domagania się przez UPWR zwrotu środków finansowych bezpośrednio od kierownika projektu lub podwykonawców realizujących projekt naukowy?

Zakres kompetencji nadzorczych Ministra, który został określony w ustawie PSWN, nie jest nieograniczony (przepisy wyraźnie wskazują, jakiego rodzaju działania nadzorcze może podjąć Minister) i nie obejmuje całokształtu działalności uczelni. Zgodnie z zasadą autonomii uczelni, minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego i nauki nie posiada legitymacji prawnej do rozstrzygania spraw w obszarach zastrzeżonych dla wyłącznej kompetencji Rektora. Dotyczy to w szczególności rozstrzygania sporów o charakterze wewnątrzadministracyjnym, takich jak dochodzenie roszczeń finansowych od pracowników uczelni.

19) Jaka jest procedura odwoławcza w przypadku otrzymania przez UPWR decyzji o zwrocie finansowania z tytułu projektu badawczego?

Z uwagi na to, że zgodnie z ustawą PSWN do przyznawania środków finansowych w ramach programów ministra nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, nie są wydawane decyzje administracyjne w zakresie zwrotu finansowania z tytułu projektu badawczego. W umowach zawieranych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na realizację projektów badawczych nie ma określonej procedury odwoławczej od decyzji Ministra o zwrocie środków finansowych przez Wykonawcę projektu – uczelnię. W przypadku podjęcia przez Ministra decyzji o konieczności dokonania przez uczelnię zwrotu środków w ramach projektu badawczego, uczelnia informowana jest pismem o podjętej przez Ministra decyzji wraz z przedstawieniem uzasadnienia. Jeżeli uczelnia wyraża odmienne stanowisko w zakresie podjętej przez Ministra decyzji, może wnieść o rewizję decyzji, która jest przez Ministra rozpatrywana indywidualnie, w oparciu o zgromadzony materiał.

20) Czy były przypadki, aby doszło do zwrotu finansowania z tytułu projektu badawczego bez wyczerpania pełnej procedury odwoławczej? Jeżeli tak, to których projektów naukowych to dotyczyło?

Przyjmując, że przedmiotem zapytania są projekty zakończone, a za procedurę odwoławczą uznaje się wystąpienie jednostki, która została wezwana do zwrotu środków do organizatora konkursu na projekty badawcze, informuję, iż w ramach mechanizmów finansowania projektów badawczych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki nie wystąpiły takie przypadki w odniesieniu do UPWR. Natomiast w zakresie projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki wystąpił jeden taki przypadek. Nie jest znana przyczyna niezłożenia przez uczelnię wniosku o umorzenie należności. Należy nadmienić jednak, że jednostki realizujące projekty

badawcze mają możliwość złożenia wniosku o umorzenie należności, ale nie mają obligatoryjnego obowiązku takiego występowania. Powyższy przypadek dotyczył projektu badawczego zrealizowanego w sposób niewłaściwy.

21) Czy ustanie stosunku pracy z UPWR jest jednoznaczne z utratą prawa do własnej twórczości, wyników badań i zrealizowanych projektów? Czy pracownik ma prawo zachować dostęp do skrzynki pracowniczej?

Zgodnie z art. 116 ust. 7 ustawy PSWN wykonywanie obowiązków nauczyciela akademickiego stanowi działalność twórczą o indywidualnym charakterze, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 24, ze zm.). Zagadnienia z zakresu ochrony i korzystania z praw autorskich, praw pokrewnych i praw własności przemysłowej określa regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji uchwalany przez senat uczelni. Zasady korzystania przez pracowników z praw do wyników badań naukowych oraz know-how, w tym ich komercjalizacji, regulują przepisy art. 153-157 ustawy PSWN. Kwestie dotyczące przysługujących danej osobie, w tym także po ustaniu stosunku pracy, uprawnień z tytułu prowadzenia w uczelni działalności twórczej powinny być zatem rozstrzygane indywidualnie na podstawie wskazanych przepisów prawa, regulacji wewnętrznych uczelni oraz umów zawartych pomiędzy pracodawcą a pracownikiem.

Zasady korzystania z infrastruktury uczelni, w tym narzędzi i zasobów informatycznych, należą do zagadnień mieszczących się w zakresie autonomii uczelni.

22) Czy zdarzyły się przypadki, aby władze uczelni złożyły zawiadomienie karne na pracownika naukowego UPWR, a jeżeli tak – czy władze uczelni jednocześnie rozwiązały z takim pracownikiem umowę o pracę i czy zawiadomienie okazało się skuteczne?

Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki nie jest uprawniony do rozstrzygania wewnętrznych spraw związanych z zarządzaniem uczelnią dotyczących zatrudniania i zwalniania jej poszczególnych pracowników. Rektor jako osoba zarządzająca uczelnią jest uprawniony do nawiązywania i rozwiązywania stosunków pracy z pracownikami uczelni, jak również dokonywania oceny realizacji obowiązków służbowych wykonywanych przez pracowników oraz podejmowania odpowiednich działań w przypadku naruszenia przez pracownika przepisów prawa lub regulacji wewnętrznych. Wszelkie spory o roszczenia ze stosunku pracy pracownika uczelni, na mocy art. 147 ust. 2 ustawy PSWN, rozpatrują sądy pracy. Zaś ocena i kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy oraz prawidłowości czynności związanych z wykonywaniem praw i obowiązków stron stosunków pracy na mocy ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1724) dokonywana jest przez Państwową Inspekcję Pracy jako organu powołanego do nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy. Jeśli decyzje podjęte przez pracodawcę nie są zgodne z przepisami prawa lub krzywdzące, pracownik ma prawo skorzystania z powyższych instrumentów przewidzianych przepisami prawa, w tym może dochodzić swoich roszczeń na drodze postępowania sądowego.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.